

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Henri Engström
Tel: 010-698 12 29
Henri.engstrom
@naturvardsverket.se

YTTRANDE
2019-02-27 Ärendenr:
NV-01752-17

Esbosamordnaren
Naturvårdsverket
registrator@naturvardsverket.se

Yttrande i enlighet med konventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) om Danmarks planer på vindkraftparkerna Omø Syd och Jammerland Bugt i Stora Bält

Naturvårdsverket har inom samråd enligt Esbokonventionen tidigare yttrat sig angående de planerade vindkraftparkernas Omø Syd och Jammerland Bugt i Stora Bält, Danmark (yttranden daterade den 3 maj 2017 och den 24 augusti 2018). Efter komplettering av bolaget har Energistyrelsen i Danmark nu gett Sverige möjlighet att yttra sig på nytt avseende vindkraftparken Jammerland Bugt. Naturvårdsverket yttrande berör den påverkan som verksamheten kan innebära för övervintrande sjöfåglar utifrån bolagets kompletterade ansökan.

Naturvårdsverkets ställningstagande

Naturvårdsverket bedömer att den planerade verksamheten innebär en uppenbar risk för negativ påverkan på bevarandestatusen för arterna ejder, svärta och möjligen sjöorre samt att den reducering av anläggningens storlek som nu har föreslagits inte är tillräcklig för att undvika sådan påverkan. Naturvårdsverket vidhåller därmed sitt tidigare ställningstagande och avråder från uppförande av vindkraftparkerna på dessa platser (se vårt yttrande den 3 maj 2017).

Skäl

Naturvårdsverket ser positivt på energiomställningen där vindkraften antas spela en viktig roll. Samtidigt anser vi att lokaliseringarna är avgörande för att utbyggnaden ska vara miljömässigt hållbar. I vissa fall behövs internationellt samarbete, så som exempelvis angående skydd av hotade migrerande sjöfåglar.

Naturvårdsverket har i två tidigare yttranden uppmärksammat risk för negativ påverkan på övervintrande populationer av arterna svärta, sjöorre och ejder som konsekvens av vindkraftsparkerna Omø Syd och Jammerland Bugt. Naturvårdsverket har i sitt yttrande den 24 augusti 2018 framfört att det inte tydligt framgår vilka grunddata som använts samt hur beräkningar och osäkerheter hanterats. Vi har också framfört behov av ökad tydlighet gällande kumulativ påverkan. Naturvårdsverket har nu fått tillgång till ytterligare material för bedömning efter komplettering från bolaget.

Naturvårdsverket kan konstatera att bolagets beräkningar visar på en stor osäkerhet vad gäller effekter av undanträngning (habitatförlust) och ökad dödlighet hos sjöfåglarna. De beräknade intervallen är mycket stora vilket försvårar en tillförlitlig bedömning. Samtidigt bedömer vi att det sannolikt inte är möjligt att med ytterligare studier nämnvärt öka precisionen i beräkningarna, och detta till en nivå där det medger en mer tillförlitlig bedömning. Vi anser därför att ytterligare studier i nuläget inte är motiverade, och att en bedömning därför blir nödvändig grundad på befintliga underlag.

Bolagets analyser av påverkan redovisas dels som undanträngning (habitatförlust) beräknat som procentandel av biogeografiska populationer för respektive art, och dels som ökad dödlighet enligt beräkningsmodellen PBR (Potential Biological Removal). De beräknade värdena framgår av tabellen enligt nedan. I en analys har de beräknade värdena jämförts enligt en klassificering där graden av påverkan bedömts enligt fyra nivåer: <0,1% = *låg* påverkan, 0,1-1% = *medel*, 1-10% = *stor* och ≥ 10 = % *mycket stor*.

	Undanträngd del av biogeografisk population orsakad av vindkraftsparken Jammerland Bugt.	Ökad dödlighet uttryckt som PBR, Jammerland Bugt. Inom parentes kumulativ påverkan inklusive Omø Syd.
Sjöorre	0,2 - 0,5 %	0,8 – 1,2 (2,0 - 4,3) %
Svärta	0,0 - 0,1 %	0,2 – 8,7 (2,4 - 40,1) %
Ejder	0,2 - 0,3 %	1,2 – 5,2 (13,5 - 18,5) %

Naturvårdsverket kan konstatera att utifrån bolagets beräkningar orsakar vindkraftsanläggningen Jammerland Bugt en undanträngning i nivån *medel* för samtliga tre arter, medan den ökade dödligheten når nivån *stor*. Då påverkan summeras (kumulativ) för de båda vindkraftsparkerna under kategorin ökad dödlighet når detta nivån *stor* eller *mycket stor* för samtliga tre arter.

Bolagets har bedömt att påverkan inte är av betydelse på populationsnivå. Även för kumulativ påverkan bedömer bolaget att det inte medför en signifikant negativ påverkan. Detta även i händelse av ett värsta scenario där maximala dödlighet för exempelvis svärta ökar till 40,1 % av PBR. Naturvårdsverket anser att dessa beräknade höga nivåer inte kan anses vara obetydliga, att bolaget kraftigt underskattar den påverkan som kan uppkomma och även undervärderar de resultat som bygger på bolagets egna beräkningar. Även om påverkan hypotetiskt skulle nå endast den nedre delen av ett intervall skulle, om båda vindkraftsparkerna byggs, påverkan på beståndet av ejder falla inom nivån *stor*

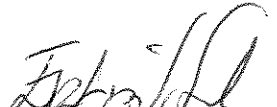
påverkan. Naturvårdsverket tolkar detta som att risken är överhängande att negativa effekter på ejderns bevarandestatus kan uppkomma.

Bolaget har inte kunnat presentera en lösning där dessa risker kan minskas till acceptabla nivåer. Bolagets egen bedömning förefaller motstridig. Bolaget har bedömt effekterna som att de inte är av betydelse för populationerna. Å andra sidan gör bolaget gällande att det ekologiska utrymmet för de tre arterna kan komma att reduceras om båda vindkraftparkerna byggs, och att eventuella ytterligare kustnära anläggningarna i inre danska vatten i så fall måste värderas kritiskt. Vi anser att detta visar att marginalen för negativ påverkan förefaller vara mycket snäv, vilket borde ge anledning till en mer försiktig hållning gällande vindkraftparken Jammerland Bugt, men också Omø Syd. De minskade arealerna av vindkraftsparkerna är visserligen betydelsefulla och bidrar till att minska graden av påverkan. Enligt Naturvårdsverkets bedömning är åtgärderna dock inte tillräckliga för att undvika att negativ påverkan på bevarandestatusen för fågelarterna ejder, svärta och sjöorre.

Beslut om detta yttrande i ärende nr NV-01752-17 har fattats av enhetschefen EvaLinda Sederholm.

Vid den slutliga handläggningen av ärendet har i övrigt deltagit biologen Henri Engström och miljöjuristen Gabriella Modin, föredragande.

För Naturvårdsverket

EvaLinda Sederholm

Gabriella Modin

